

Andorra 'entra' a l'Audiència Nacional

La Caixa Andorrana de la Seguretat Social fa d'acusadora particular contra un empresari espanyol que, suposadament, ha participat en un seguit d'operacions fraudulentas que han causat pèrdues globals de 50 milions d'euros i que posen en dubte el futur de les pensions dels jubilats del Principat andorrà.

Entre fiscals mediàtics com Ignacio Gordillo, empresaris vinculats al cas Banesto de Mario Conde com José María Blanch i lletrats del renom d'Alberto Alonso Ureba o Horacio Oliva, Andorra ha tret el cap. La Caixa Andorrana de la Seguretat Social (CASS) ha exercit d'acusador particular en un cas d'estafa jutjat a la setena planta de la no menys mediàtica Audiència Nacional, entre la seu del Partit Popular del madrileny carrer Génova, la plaça de Colón i la megabandera. L'organisme semipúblic andorrà acusava un empresari espanyol d'un delictes continuat d'estafa i dos més d'apropiació indeguda. L'empresari, José Manuel Rodríguez García, president del Holding Collins, va actuar entre 1988 i 1994 com a representant de la CASS a Espanya per gestionar un seguit d'inversions amb què l'ens andorrà, llavors dirigit per Antoni Ubach (condemnat al Principat a vuit anys de presó), pretenia aconseguir un major rendiment dels fons que tenia dipositats. Amb aquestes operacions —sonades en alguns casos, com en el de la compra d'una empresa vinícola, la negociació per participar en la creació del Canal 10 de televisió, per comprar l'edifici Micheln o per construir uns blocs d'habitatges turístics a Torremolinos—, la CASS va perdre en total uns 50 milions d'euros (més de 8.000 milions de les antigues pessetes) i va posar en dubte el futur de les pensions de jubilació després de malbaratar els diners que les havia de garantir.

De fet, en aquests moments el Consell General (el Parlament andorrà) tramita

el que ha de ser la nova llei que regularà la seguretat social al Principat. Una llei que, entre altres coses, preveu un increment de les cotitzacions de jubilació. I encara que no és una causa directa de la malversació suposada de fons que hi va haver a principi de la dècada dels noranta, és evident que una millor gestió i control dels milers de milions que movia la CASS hauria augurat un futur millor. Això, i el fet que s'haguessin fet, per exemple, previsions més prudentes quant a l'esperança de vida. Avui els andorrans gaudeixen d'un dels índexs de longevitat més alts del món i, en canvi, mai no s'havia parat ningú a pensar que en una dècada els paràmetres havien canviat i que, per tant, també calia modificar, potser, unes previsions que van quedar curtes i que ara s'han hagut de variar d'una manera més "cruel", és a dir, amb més repercussió per a la butxaca dels cotitzants.

Sia com vulgui, la direcció de l'organisme andorrà va decidir a final de la dècada dels vuitanta que per treure més rendibilitat al patrimoni econòmic, als fons de vellesa, calia invertir. I es va buscar aliats per fer-ho fora de les fronteres del Principat. Un dels socis va ser l'empresa Collins, de José Manuel Rodríguez García, que actuaria de "fiduciària" —com va dir el mateix acusat durant la seva intervenció davant el tribunal de l'Audiència Nacional que el va jutjar— de la CASS a Espanya. La primera gran operació va ser la compra de Bodegas Luis Megía, una firma que havia suspès la seva cotització a borsa i que l'entitat andorrana va adquirir per més de 8 milions d'euros. Després d'aquesta deci-



El cas és molt més seriós que no sembla en un principi. Hi ha en joc les pensions que haurien de rebre els ciutadans andorrans d'aquí uns pocs anys. Els fons de vellesa poden jugar una mala passada a més d'un.

sió, presa el juny del 1989, en vindrien moltes més. Cap no va aportar res de positiu per a la CASS. Al contrari. Els moviments econòmics van causar una veritable sagnia en els dipòsits destinats a garantir les futures pensions. Fins que el 1994 es va mirar de posar remei a la situació i es van iniciar un seguit d'accions judicials que van culminar el 1996 amb una condemna de vuit anys per a qui llavors era director de la CASS, Antoni Ubach —que va recuperar la llibertat després de tres anys entre reixes—, i vuit mesos condicionals per al qui en l'època de les inversions ruïnoses presidia el consell d'administració de l'ens semipúblic, Isidre Baró.

En aquells judicis celebrats al Principat, l'empresari espanyol ara jutjat a l'Audiència Nacional de Madrid ja era un dels inculpats de més pes. Però mai no es va presentar a les vistes. Per això la justícia andorrana va dictar una ordre de crida i cerca contra ell. José Manuel Rodríguez va proferir dures crítiques contra el dret del Principat davant el tribunal que el va jutjar la setmana passada, i va assegurar que, si no havia anat als judicis, era per dos motius: perquè la comissió rogatòria per la qual se'l citava va arribar un dia després de la vista i perquè, a més, en aquelles èpoques patia una greu dolència que li hagués impedit despla-

çar-se a Andorra. Segons va afirmar, alhora, només havia estat una vegada a Andorra. La CASS ja havia obert altres processos judicials contra l'empresa de Rodríguez per la via civil (com per exemple per aclarir de qui era la titularitat de les accions de Bodegas Luis Megía, si de l'ens andorrà o de la firma Holding Collins, un procés que va resultar beneficiós per al primer), i al final l'ha fet seure al banc dels acusats de l'Audiència Nacional concretant la seva acció fraudulenta en sis casos. En total, la CASS, com a acusació particular, ha demanat per a Rodríguez García tres penes de tres anys i dos mesos de presó i 7 milions d'euros d'indemnització.

El testimoni de l'empresari, durant la vista, va provar sempre de culpar els res-

La CASS demana per a Rodríguez García tres penes de tres anys i dos mesos de presó i 7 milions d'euros

ponsables de l'organisme públic de tot. En to groller i a voltes desafiant, José Manuel Rodríguez va assegurar que ell només era un representant, un intermediari de la CASS: "Qualsevol aspecte de què se m'acusi a mi va en contra de l'ens que gestiona la Seguretat Social al principat andorrà." Les declaracions de l'empresari, com també les d'alguns dels testimonis proposats per la defensa exercida pel lletrat Javier Sáenz de Pipón, van anar sempre en el sentit d'assegurar que tant l'acusat com l'empresa que presidia complia les ordres que se li dictaven des d'Andorra. Però encara és més: Rodríguez García va assegurar que la CASS li deu diners perquè mai no havien passat comptes dels negocis fets conjuntament: "Porten triturant-me dotze anys de la meua vida per no pagar-me. Se'm reclamen 7 milions d'euros i ells n'han guanyat 30 milions." Mentrestant, l'acusació particular es va centrar durant el judici a mirar de posar en evidència que l'empresari havia adoptat decisions amb l'única finalitat d'enriquir-se o de cobrir deutes que la seva empresa tenia al marge de la relació amb la CASS. Per al mes que ve es preveu que el desenllaç de l'afer en forma de sentència.

Tom Solanelles